

Jens Henrik Jensen

De opvolging

Oxen 7

Vertaald uit het Deens door Corry van Bree

A.W. Bruna Uitgevers

1

De vollemaan hulde het eindeloze bosgebied in een bleek schijnsel, waardoor de vele meren glinsterden als scherven van een gebroken spiegel. Er stond geen zuchtje wind. Het was middernacht en was precies zo koud als je tijdens een late onbewolkte avond in het midden van september in het Zweedse Småland kon verwachten.

Aan de zuidoever van het meer, dat was omzoomd door sparren- en dennenbossen, stond een man gebogen over zijn uitrusting, die verspreid op een platte steen aan de waterkant lag.

Hij gebruikte zijn zaklamp niet. Geroutineerd trok hij het zwarte duikpak aan, pakte het uiteinde van de rits en trok die helemaal tot zijn nek dicht. Hij ging op zijn hurken zitten, pakte zijn krachtige monoculaire verrekijker en richtte hem opnieuw op de noordoever van het meer.

Het roodgeschilderde woonhuis met de witte ramen, hoekstijlen en dakranden lag een meter of vijftig van de oever en iets hoger op de heuvel. Bij een groepje bomen stond een boothuis en rechts daarvan bevond zich een zwemsteiger. De rest van de gebouwen van de afgelegen boerderij – een gastenhuis, garage, graanschuur en meerdere kleine bijgebouwen – stond hoger op de heuvel.

Vanaf zijn plek zag hij alleen een geel vierkant in de duisternis, maar hij wist van zijn observaties aan de bosrand, die zich veel dichterbij de boerderij bevond, dat achter het verlichte raam dat op het meer uitkeek een man zat, net als de voorgaande avonden.

De man deed elke avond hetzelfde. Hij was verdiept in zijn werk op een laptop die op het bureau stond. Hij was maar een paar keer opgestaan om naar de keuken te gaan en een kop thee te zetten of misschien een snee knäckebröd te pakken. Twee keer

had hij zijn herdershond naar buiten gelaten, om hem een halfuur later weer naar binnen te halen. Elke avond dezelfde routine.

Nu zag hij een zwart silhouet achter het raam aan de overkant van het glanzende wateroppervlak. Daarna werden de gordijnen dichtgetrokken.

De man in het duikpak liet de verrekijker zakken en stopte hem in de kleine waterdichte rugzak, waarin ook de rest van zijn schamele uitrusting was opgeborgen. Hij deed hem op zijn rug, trok het pak goed, trok de zwemvliezen aan en bereidde zich voor.

Het was hemelsbreed zo'n zeventien- tot achttienhonderd meter zwemmen naar het verlichte raam. Bijna de hele lengte van het langgerekte meer, van zuidwest naar noordoost. Dat was geen probleem.

De man liep achterwaarts het water in tot het al snel tot zijn heupen kwam, waarna hij zijn zwemvliezen kon gebruiken.

Hij draaide zich om en begon met rustige, krachtige bewegingen te zwemmen, waarbij hij zijn benen het meeste werk liet doen en tussen borstcrawl en schoolslag wisselde.

Door zijn bijzonder zorgvuldige voorbereiding wist hij dat er verspreid wat gebouwen rond het meer lagen, waaronder een aantal boerderijen en recreatiewoningen aan de westkant. Die hadden allemaal gemeen dat ze een flink eind landinwaarts lagen in plaats van aan de oever, met uitzondering van een aantal gebouwen bij de noordoostelijke punt van het meer. Daar stonden wat huizen en boerderijen langs de kleine asfaltweg. In sommige ervan had vanavond licht gebrand, maar inmiddels waren ze allemaal donker.

Dus hoewel alles zichtbaar was in het maanlicht en hij er de voorkeur aan had gegeven dat het vanavond aardedonker zou zijn, voelde hij zich veilig terwijl hij in de lengterichting van het meer zwom.

Het kostte hem niet veel tijd. Binnen een halfuur was hij er.

Het raam, het oplichtende vierkant in de duisternis, kwam steeds dichterbij, tot hij uiteindelijk de zwemsteiger kon vastpakken en even op adem kwam voordat hij aan het volgende onderdeel van zijn plan begon.

Dat onderdeel was onvoorspelbaar en vereiste geduld. Het was geen verrassing voor hem dat de herdershond bij zijn eigenaar was. Daar had hij rekening mee gehouden. Het was echter onzeker wanneer de hond naar buiten werd gelaten, waarschijnlijk voor de laatste keer vanavond. Daarom moest hij in het water blijven.

Hij deed de waterdichte rugzak af, haalde de plastic zak tevoorschijn en legde die binnen handbereik op de planken van de steiger.

De man hield zijn horloge in de gaten. Het was inmiddels heel laat, dus hoopte hij dat de man achter het raam zo meteen tevreden zou zijn na een lange dag werken achter zijn laptop en naar bed zou gaan.

Even later ging de deur open, om meteen daarna weer gesloten te worden. De hond was buiten en de man ging opnieuw achter het dunne gordijn zitten.

Hij pakte de grote bal die hij van driehonderd gram rundergehakt had gerold en zwom naar de oever. Het duurde maar een paar seconden voordat de hond de heuvel af rende. Hij kreeg niet eens de kans om te blaffen voordat de onweerstaanbare bal gehakt voor zijn snuit belandde.

De man ging terug naar het uiteinde van de zwemsteiger en wachtte. Vlak daarna had de hond de bal gehakt opgegeten. Hij liep een stukje de steiger op en keek nieuwsgierig naar de man. Vervolgens draaide hij zich om en liep de heuvel op.

Voordat hij het duikpak had aangetrokken, had hij zorgvuldig drie kleine gelatinecapsules in het gehakt verwerkt. Die had hij eerder op de dag met een spuit ontdaan van de oorspronkelijke inhoud, visolie, waarna hij in elk van de drie capsules een milliliter pentobarbital had geïnjecteerd. Een stof die de meeste dierenartsen gebruikten om dieren te euthanaseren, hoewel daar een veel grotere hoeveelheid voor nodig was. Het enige bezwaar eraan was dat het bijzonder bitter smaakte. Daarom had hij de stof in capsules gedaan.

Er was niets aan het toeval overgelaten. Hij wist dat de herder een vrij grote reu was, die rond de vijfendertig kilo woog. Over

ongeveer een halfuur zou hij omvallen en minstens drie tot vier uur bewusteloos blijven liggen voordat hij weer op zijn poten kon staan.

Dat was ruim voldoende tijd.

De man gebruikte de stopwatch van zijn horloge. De herder kwam nog één keer naar de oever van het meer terug. Toen waren er zestien minuten verstreken. Hij bleef roerloos in het water wachten. De hond keek naar hem, snuffelde even en draaide zich om.

Na vijftientig minuten dacht de man dat hij hem boven op de heuvel zag liggen. Nu moest hij zich haasten.

Hij klom op de steiger, deed de zwemvliezen uit, wurmde zich uit het duikpak, droogde zich snel af, en trok een zwart trainingspak en schoenen met gladde zolen die geen sporen achterlieten aan. Hij liep haastig naar de deur onder het afdak en bereidde zich voor. Zo meteen werd de hond geroepen.

Toen de deur na een paar lange minuten openging en de eigenaar van de hond naar buiten kwam, ging hij bliksemsnel achter de man staan, sloeg zijn linkerarm rond zijn hals en trok die stevig aan terwijl hij zijn rechterhand, waarin hij een dolk had, hief. 'Kijk, ik heb een dolk,' zei hij gedempt. 'Als je iets probeert vermoord ik je. Onmiddellijk. We gaan nu langzaam naar binnen.'

2

Hij stond bij het fornuis en roerde in de pan terwijl hij de pasta op de andere kookplaat zorgvuldig in de gaten hield. Het rook al heel lekker, al zei hij het zelf, en...

‘Pap?’ riep Magnus vanuit de woonkamer. Zelfs nu hij eraan gewend was, was ‘pap’ nog steeds een klein woordje dat onmiddellijk een enorme warmte in zijn hart verspreidde. Hij glimlachte bij de gedachte aan hun gezamenlijke wandeltochten op de Hærvejen en over de Gendarmstien nog niet zo lang geleden. Hij wist dat als hij wachtte met antwoorden...

‘Pap?’

... het woord inderdaad tot zijn dubbele vreugde werd herhaald.

‘Wat is er?’

‘Wanneer gaan we eten? Ik ben uitgehongerd.’

‘Over vijf minuten.’

Vlak daarna verscheen Magnus in de deuropening van de keuken, sloeg zijn hielen tegen elkaar en ging in de houding staan terwijl hij met een strakke gezichtsuitdrukking salueerde. ‘Soldaat Oxen meldt zich voor de schaft!’

Zijn zoon had opnieuw in de speciale lade van de commode gezocht. Hij had de bordeauxrode commandobaret opgezet en het Kruis voor Dapperheid op zijn T-shirt gespeld, zoals hij al heel vaak had gedaan.

‘Als je echt voor een inspectie zou aantreden, dan zou ik je terugsturen om je kleding in orde te maken en zou je pas mogen terugkomen als dat gebeurd was.’

‘Waarom?’

Hij glimlachte. ‘Heb je ooit een commando met witte tennissokken en een T-shirt dat uit zijn broek hangt gezien?’

Magnus haalde zijn schouders op.

‘En bovendien zijn je *guns* veel te klein, Magnus,’ ging hij verder. Hij klopte op de biceps van zijn rechterarm in de wetenschap dat de provocatie een aanval zou uitlokken.

‘Te klein! Ik zal je eens iets laten voelen!’ Magnus pakte hem rond zijn middel en probeerde hem uit zijn evenwicht te brengen.

‘Stop daarmee, ik sta net in de pan te roeren. Voorzichtig.’

Magnus deed lachend een stap naar achteren. ‘Jezus... Moet je die kriekip eens horen opscheppen... Wacht maar af, pap. Op een dag win ik moeiteloos van je.’

‘Daar twijfel ik niet aan, zoon... Als je maar lang genoeg wacht. Pak jij twee borden? Het eten is klaar.’

Even later gingen ze bij de kleine keukentafel zitten met de twee pannen tussen hen in. Pasta in de ene pan, saus in de andere.

‘Ho...’ Hij knikte naar de commandobaret.

‘Wat is er?’ Magnus keek hem onschuldig aan.

‘Geen hoofddeksels aan tafel. Je kent de dienstvoorschriften.’

‘Thuis bij mama heb ik vaak...’

‘Je bent niet bij je moeder thuis.’

‘Nee, dat kun je wel zeggen. Je hebt nog geen sorry gezegd.’

‘Waarvoor?’

‘Voor je flauwe grap over mijn guns.’

‘Dat was geen grap.’

‘Hallo pap. Zie je niet dat ze groter geworden zijn? Ik train drie keer per week.’ Magnus legde de baret gehoorzaam op tafel, hief zijn arm in een hoek van negentig graden en spande zijn spieren met een vertrokken gezicht. ‘Wat zeg je daarvan?’

Hij knikte waardierend. ‘Ik zie het inderdaad, respect. Maar onthou dat het niet alleen om kracht gaat. Je moet bliksemsnel zijn. In gedachten en tijdens de actie.’

Magnus liet zijn arm zakken, knikte en keek wantrouwend naar de pannen. ‘Wat eten we?’

‘Pasta met zigeunersaus.’

‘Zigeunersaus? Dat mag je niet zeggen.’

‘Nee? Waarom niet?’

‘Ik heb een opdracht voor school. Ik moet over woke schrijven.’
‘Over wok? Je hebt toch geen kookles op school?’

Magnus grinnikte en schudde zijn hoofd berustend. Hij schep-te een berg pasta en een paar flinke lepels saus op zijn bord. ‘Soms ben je echt té grappig... Het heet geen kookles, maar voedings-leer. Dat heb ik je al honderd keer verteld en dat krijg je alleen in de brugklas. Ik ben vijftien en zit in de derde klas... En ik heet Magnus, hallo... En nee, ik zei niet wok, maar woke. Weet je niet wat dat betekent?’

‘Ik plaag je maar. Denk je dat ik het verschil niet ken tussen een diepe koekenpan en... dat andere? Woke.’

‘Echt waar? Dan kun je het misschien aan mij uitleggen, en aan mijn kleine guns?’ Magnus lachte en haalde zijn schouders op.

‘Woke? Tja, het is een beetje moeilijk om dat zomaar uit te leg-gen, vanuit het niets... Je zou kunnen zeggen dat... Nou ja, het is in elk geval Engels, of niet soms?’

‘Pap, je weet helemaal niet wat woke is. Je weet precies hoeveel wolven er in West-Jutland rondlopen, hoe oud ze zijn, hoe snel ze kunnen rennen, hoe lang ze kunnen zwemmen. Je kunt vertellen hoeveel roedels er in Yellowstone leven en met hoeveel procent de populatie ten opzichte van vorig jaar toegenomen is. Maar over woke weet je echt helemaal niets. Dat is krankzinnig.’ Mag-nus rolde met zijn ogen en begon te eten.

‘Misschien kun je je oude vader, de wolvengek, dan vertellen wat het betekent?’

‘Natuurlijk.’ Magnus slikte de hap door. ‘Woke betekent dat je je bezighoudt met sociale onrechtvaardigheid en racisme en gebrek aan gelijkheid tussen mannen en vrouwen en zo. Kun je je het ijsje nog herinneren dat Eskimo heette?’

‘Ja.’

‘Die naam is veranderd om Eskimo’s niet te discrimineren of belachelijk te maken. Daarom zei ik dat over de zigeunersaus.’

‘Omdat het de spot drijft met de zigeuners?’

‘Tja, dat weet ik niet, maar ik denk dat sommigen het een on-gepaste naam vinden.’

‘Maar het heet zigeunersaus. Dat heb ik niet zelf verzonnen.’

‘Ik leg het alleen uit. Een ander voorbeeld: een paar jaar geleden veranderde een van de beroemdste Americanfootballclubs de naam. Het team heette Washington Redskins.’

‘Roodhuiden.’

‘Precies. Maar sommigen vonden het racistisch tegenover de inheemse Amerikanen, de indianen dus. Daardoor ontstonden er heel veel problemen en sommige sponsors dreigden zich terug te trekken. Uiteindelijk verwijderde de club het woord Redskins en veranderde het logo, dat een indiaan voorstelde.’

‘Hm... Hoe heten ze nu dan?’

‘Ze hebben de naam een paar keer veranderd. Nu is het Washington Commanders. Bizar, vind je niet?’

Hij knikte met een nadenkende gezichtsuitdrukking.

‘Wat vind jij daarvan, pap?’

Hij kon een diepe zucht niet onderdrukken. ‘Wat ik daarvan vind... Hm... Ik vind dat het soms zin heeft om fouten uit het verleden recht te zetten, maar ik vind ook dat we een wereld creëren waarin we bezig zijn om vierentwintig uur per dag voor honderd procent correct zijn. Daarentegen zouden we ons beter kunnen bezighouden met oorlogen beëindigen, armoede en honger voorkomen, en ervoor zorgen dat kinderen een beter leven krijgen.’

Magnus knikte ernstig. ‘Je bedoelt dat het afleidt van de dingen die er echt toe doen. Bedankt... Dat punt kan ik misschien op een of andere manier voor mijn opdracht gebruiken. Maar goed, nu weet je dus wat woke betekent. In de vs wordt trouwens gezegd dat woke dood is, voorbij, uit de tijd. Toch moet ik er een opdracht over schrijven.’

Oxen knikte. ‘Nu heb ik een woord voor jou,’ zei hij nadat hij even had gezwegen.

‘Oké, vertel.’

‘Vetgraaf... Weet je wat dat betekent?’

‘Vetgraaf? Eh...’

‘Kom op.’

‘Oké, een graaf is een soort edelman. Dus betekent het vast een dikke graaf, of in een algemenere betekenis een dikzak. Dat had

je niet verwacht, of wel soms?’ Magnus glimlachte zelfverzekerd.

Hij schudde zijn hoofd en zuchtte demonstratief berustend. ‘Sorry, maar dat is té grappig. Een vetgraaf is een klein knapperig dingetje dat overblijft als je bijvoorbeeld varkensvet smelt om er reuzel voor op je brood van te maken. Je kunt het bijvoorbeeld gebruiken voor een boterham met reuzel, snijworst, gebakken ui en vetgraaf.’

‘Reuzel? Getver, dat is pas echt smerig.’

‘Ik koop een pot reuzel voor Kerstmis.’

‘Dat wordt een luid en duidelijk “nee, dank je” van mij. En trouwens... het is racistisch. Tegenover de graven.’

Ze lachten en aten verder.

Het viel hem op hoeveel Magnus naar binnen werkte. Ze aten inmiddels ongeveer evenveel. Op een dag zou zijn zoon inderdaad sterker zijn dan hij, maar dat was juist een prettige gedachte.

‘Ik heb je aan de telefoon al verteld dat ik vanavond iets moet doen, Magnus.’

‘Dat is helemaal geen probleem. Als we klaar zijn met eten, ga ik naar Ayla. En ik slaap bij mama. Maar jij hoeft toch nooit iets te doen? Waar ga je...’

‘Ik ga bij Mossman op bezoek.’

‘Die vent van de PET?’

‘Precies. Hij was daar vroeger de hoogste baas van.’

‘Waar gaan jullie over praten? Een nieuwe opdracht?’

Hij haalde zijn schouders op. ‘Ik weet het niet. Wat gaan Ayla en jij doen?’

‘We denken erover om naar de jachthaven in Skovshoved te fietsen en daar een ijsje te eten. En zeg niet meteen dat het te gevaarlijk is, pap. Oké?’

‘Begrepen.’

3

Nog maar tweeënhalve maand geleden had hij voor het laatst voor de deur van Axel Mossmans villa in Kokkedal gestaan. Dat was de dag na het bizarre diner in de kelder onder het restaurant op Kongens Nytorv.

Het diner was in een van Mossmans waanzinnige voorstellingen uitgemond. Het voormalige hoofd van de Politie Inlichtingendienst had natuurlijk tot in de kleinste details uitgewerkt hoe hij naar zijn grande finale toe zou werken.

De strakke dramaturgie van de oude inlichtingenreus was opgebouwd uit een voorgerecht, een hoofdgerecht, een dessert, bijpassende wijnen, heel veel woorden en koffie met likeur.

Het tenenkrommende puntje op de i was dat Mossman hun allemaal had gevraagd om samen met een paar obers voor een ‘familiefoto’ te poseren, waarna er zowel foto’s als video’s waren gemaakt.

Samen met Margrethe Franck en Sally Finnsen was Oxen hoofdschuddend uit de kelder vertrokken. Het was zo’n absurd toneelstuk geweest dat ze daarna naar een café waren gegaan om alles te bespreken terwijl ze de voorstelling wegspoelden met bier en sterkedrank.

Voor het eerst in jaren had hij een kater gehad toen twee agenten van de Politie Noord-Seeland voor zijn deur stonden en hem vroegen te vertellen wat hij de avond ervoor had gedaan. Het was plotseling bij hem opgekomen dat het gemakkelijkste en geloofwaardigste was om hun de belachelijke videoclip uit het restaurant te laten zien. De agenten herkenden Mossman natuurlijk en ontdooiden. Het bleek dat een rijke man dezelfde avond aan de Strandvej in Espergærde was geliquideerd en dat Oxen werd verdacht van de moord.

Franck kreeg dezelfde ochtend bezoek van twee agenten, en dat overkwam Finnsen eveneens toen agenten later op de ochtend in haar kantoor op het politiebureau verschenen. Ze konden de beschuldiging alle drie weerleggen door het gênante videofragment af te spelen, als een soort alibi on demand.

Die avond werd het volkomen duidelijk dat Mossman het laatste stukje van zijn grote puzzel had gelegd en dat hij iedereen in alle opzichten de baas was.

Nu stonden ze hier weer.

Alweer.

Margrethe Franck belde aan en keek naar hem. ‘Verdorie, Niels, we komen elkaar tegenwoordig vaak voor deze deur tegen, niet-waar?’ zei ze met een scheve glimlach.

Hij knikte. ‘En het is zoals altijd geheimzinnig. Waarom vertelt hij niet gewoon wat er aan de hand is?’

‘Omdat Mossman dan Mossman niet zou zijn. Op deze manier breekt hij in elk geval niet in onze woningen in en hangt zijn *six-pence* aan de deurklink terwijl hij met zijn benen omhoog op een van onze stoelen ligt te snurken.’ Franck legde een hand op zijn arm op het moment dat ze voetstappen in de hal hoorden en de deur werd geopend.

Axel Mossman glimlachte breed.

‘Oxen... Welkom. En Margrethe... Kom snel binnen. Mijn vrouw is vanavond thuis, dus stel ik voor dat we naar de kelder gaan,’ zei hij. Hij sloot de deur en nam hen mee naar de trap naar de kelder waar ze zoveel uren samen hadden doorgebracht.

Het viel Oxen op dat Mossman Franck weer bij haar voornaam noemde. Precies zoals hij pasgeleden meerdere keren had gedaan toen hij een beroep op hen deed om hem te vertrouwen met betrekking tot de verkoop van de Panama Papers aan de belastingdienst. En daarna om hem te vertrouwen met betrekking tot de jacht op de mysterieuze man die de broer van Sally Finnsen had vermoord in de kelder van de hel onder de oude steenfabriek.

Betekende ‘Margrethe’ dat Mossman alweer behoefte had aan een vertrouwensverklaring? En zo ja, waarom dan? Waarom liet

de voormalige PET-chef hen zo snel na de vorige zaak alweer opdraven?

Ze liepen een voor een de smalle trap naar de kelder af.

In principe was het onjuist om de man ‘voormalig’ te noemen. Hij was juist uitermate ‘zittend’ omdat hij, net zo lang als dat nodig zou zijn, het waarnemend hoofd van de Politie Inlichtingendienst was. Een functie die Axel Mossman op zich had genomen vanwege de grootschalige fraude van het vorige hoofd – zijn opvolger Salomonsen – en diens daaropvolgende ontslag.

Misschien noemde de oude meester Franck bij haar voornaam omdat de soms hechte relatie van de twee – als hoofd van de PET en zijn rechterhand – in het hoofdkwartier in Søborg voorlopig nieuw leven was ingeblazen.

Mossman opende de deur naar de kamer in de kelder. ‘Neem plaats, vrienden.’ Hij maakte een uitnodigend gebaar naar de langwerpige tafel die in het midden van de ruimte stond. ‘Er zit vers gezette koffie in de termoskan.’

Ze gingen zitten en Mossman schonk voor hen alle drie in.

‘Is alles goed in Svanemøllen en omstreken, soldaat?’

Oxen haalde zijn schouders op. ‘Tja...’

Mossman glimlachte en zag eruit alsof hij overwoog hoe hij moest beginnen. Hij knikte naar de achtermuur. ‘Een déjà vu van bruin jute, nietwaar? Hier liggen onze glorie-dagen, toen we de achtermuur volhingen met ons wijdvertakte onderzoek in onze poging om Danehof te verslaan. Een huiveringwekkend machtsnetwerk dat was ingekapseld in een eerbiedwaardige democratie zoals de onze. Soms voelt het nog steeds onwerkelijk. Alleen de goden kunnen weten hoe verkeerd het had kunnen aflopen als we die dreiging niet hadden ontmanteld.’

‘Maar dat hebben we gedaan. Alles is goed. Waarom heb je ons gevraagd om hiernaartoe te komen en...’

Mossman hief kalm een hand om Franck te onderbreken. ‘*Apropos*, Margrethe,’ verzuchtte hij. ‘Danehof... Uiterst *apropos*...’

‘Wat bedoel je?’ Ze keek hem verbaasd aan.

‘*Well*... Sta me toe om op een andere plek te beginnen.’

Mossman vouwde zijn grote handen rond de beker en staarde even naar de koffie. Daarna hief hij zijn blik, keek hen om beurten aan en begon te vertellen. ‘We bevinden ons in een regelrecht interregnum. Daarom kunnen we niet zomaar...’

Misschien waren het zijn opgetrokken wenkbrauwen. Misschien had hij een vragende blik in zijn ogen terwijl hij over de tafel naar de oude PET-chef keek. Het was niet woke en had ook niets met Eskimo’s of roodhuiden te maken, maar hij bevond zich opnieuw op glad taalijs. Hij zag er blijkbaar uit als één groot vraagteken, want Mossman stopte met praten.

‘Een interregnum?’ vroeg hij terwijl hij de blik van de oude PET-chef vasthield. ‘Dat klinkt een beetje als een endeldarmonderzoek.’

‘Met een endoscoop,’ voegde Margrethe Franck er droog aan toe.

Mossman grinnikte zo dat de losse huidplooiën onder zijn kin trilden. ‘Sorry, vrienden. Het is Latijn.’ Hij glimlachte voordat hij verderging. ‘Een interregnum is de periode tussen de dood van een koning en de kroning van zijn opvolger. Of misschien kunnen we in deze genderneutrale tijden beter de dood van een regent zeggen... Een machtsvacuüm dus, dat vaak wordt gekenmerkt door chaos en instabiliteit. Een belangrijk interregnum in de Deense geschiedenis was na de dood van Frederik I in 1533, toen de Rijksraad de verkiezing van de koning uitstelde en daarmee de burgeroorlog ontketende die we kennen als de Gravenvete, die van 1534 tot 1536 duurde.’

Oxen stond op het punt om hardop de vetgravenoorlog tegen zichzelf te zeggen, maar zweeg.

‘Op dit moment hebben we een waarnemende koning en dat ben jij,’ zei Margrethe Franck.

‘Dat is correct, maar niettemin. Het is een interregnum. En dat eindigt pas als de hoeveelheid kandidaten is verminderd, of wanneer er allerlei koehandels tussen secretarissen-generaal, politici en andere bureaucratische belanghebbenden zijn gesloten en er een nieuw hoofd van de Politie Inlichtingendienst wordt benoemd. Op het moment dat dat gebeurt, verander ik weer in een

irrelevante gepensioneerde. Een klein hoopje stof in een verre uithoek van de geschiedenis. Dit interregnum is onherroepelijk mijn laatste moment aan het hoofd van de tafel. *My last performance...* Er wordt van me verwacht dat ik het schip drijvend hou en wat stapels papieren op mijn bureau in Søborg verschuif terwijl de tijd zijn werk doet. En niets anders... Ik zou in de verleiding kunnen komen het een vorm van wrange minachting te noemen, maar het is niet anders.'

Mossman zette zijn beker neer en stond op. Hij had ineens een sombere uitdrukking op zijn gezicht.

Oxen keek eerst naar Mossman en vervolgens naar Margrethe Franck. Er was iets aan de hand, iets wat Axel Mossman blijkbaar zwaar viel.

De oude PET-chef boog naar voren en legde beide handen op de rugleuning van de stoel. 'Beste soldaat, beste Margrethe... Jullie moeten begrijpen dat we geen tijd te verliezen hebben. Daarom zijn jullie in mijn kelder. Ik ben niet zorgvuldig genoeg geweest en heb gefaald. Jullie denken dat we de macht en het kwaad verpletterd hebben. Ach ja. Dat is helaas een waarheid met bepaalde nuanceringsen. Danehof leeft...'